

ถ้อยแถลง

ที่ คค (ปคร) ๐๒๐๓/๖๓๕

กระทรวงคมนาคม

ถนนราชดำเนินนอก กทม. ๑๐๑๐๐

๔ เมษายน ๒๕๖๘

เรื่อง ขออนุมัติการจัดทำและลงนามร่างความตกลงระหว่างรัฐบาลแห่งราชอาณาจักรไทยกับรัฐบาลแห่งราชอาณาจักรกัมพูชา ว่าด้วยการบริหาร การบำรุงรักษา และการใช้สะพานมิตรภาพไทย - กัมพูชา (บ้านหนองเอี่ยน - สติงบท)

เรียน เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. ร่างความตกลงระหว่างรัฐบาลแห่งราชอาณาจักรไทยกับรัฐบาลแห่งราชอาณาจักรกัมพูชา ว่าด้วยการบริหาร การบำรุงรักษา และการใช้สะพานมิตรภาพไทย - กัมพูชา (บ้านหนองเอี่ยน - สติงบท) พร้อมคำแปลภาษาไทยอย่างไม่เป็นทางการ

๒. สำเนาหนังสือกระทรวงการต่างประเทศ ด่วนที่สุด ที่ กต ๑๓๐๓/๖๓๓ ลงวันที่ ๒๔ มีนาคม ๒๕๖๘

ด้วยกระทรวงคมนาคมขอเสนอเรื่อง ขออนุมัติการจัดทำและลงนามร่างความตกลงระหว่างรัฐบาลแห่งราชอาณาจักรไทยกับรัฐบาลแห่งราชอาณาจักรกัมพูชา ว่าด้วยการบริหาร การบำรุงรักษา และการใช้สะพานมิตรภาพไทย - กัมพูชา (บ้านหนองเอี่ยน - สติงบท) มาเพื่อคณะรัฐมนตรีพิจารณา โดยเรื่องนี้เข้าช่วยที่จะต้องนำเสนอคณะรัฐมนตรีตามพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการเสนอเรื่องและการประชุมคณะรัฐมนตรี พ.ศ. ๒๕๔๘ มาตรา ๔ (๗) เรื่องที่เกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างประเทศหรือองค์การระหว่างประเทศที่มีผลผูกพันรัฐบาลไทย

ทั้งนี้ เรื่องดังกล่าวมีรายละเอียด ดังนี้

๑. เหตุผลความจำเป็นที่ต้องเสนอคณะรัฐมนตรี

การเปิดใช้สะพานมิตรภาพไทย - กัมพูชา (บ้านหนองเอี่ยน - สติงบท) จำเป็นต้องจัดทำความตกลงระหว่างรัฐบาลแห่งราชอาณาจักรไทยกับรัฐบาลแห่งราชอาณาจักรกัมพูชาเพื่อกำหนดพื้นฐานทางกฎหมายที่จำเป็นเกี่ยวกับการใช้ การบริหาร และการบำรุงรักษาสะพาน บนพื้นฐานของความเสมอภาคและผลประโยชน์ร่วมกัน ซึ่งเป็นการจัดทำหนังสือสัญญาระหว่างประเทศ มาตรา ๑๗๘ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย และเป็นเรื่องเข้าช่วยที่จะต้องเสนอต่อคณะรัฐมนตรีตามนัยพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการเสนอเรื่องและการประชุมคณะรัฐมนตรี พ.ศ. ๒๕๔๘ มาตรา ๔ (๗) เรื่องที่เกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างประเทศหรือองค์การระหว่างประเทศที่มีผลผูกพันรัฐบาลไทย

๒. ความเร่งด่วนของเรื่อง

นายกรัฐมนตรีแห่งราชอาณาจักรไทยมีกำหนดการเยือนราชอาณาจักรกัมพูชาอย่างเป็นทางการระหว่างวันที่ ๒๓ - ๒๔ เมษายน ๒๕๖๘ โดยคาดว่าจะมีการลงนามความตกลงระหว่างรัฐบาลแห่งราชอาณาจักรไทยกับรัฐบาลแห่งราชอาณาจักรกัมพูชา ว่าด้วยการบริหาร การบำรุงรักษา และการใช้สะพานมิตรภาพไทย - กัมพูชา (บ้านหนองเอี่ยน - สติงบท) ในห้วงการเดินทางเยือนกัมพูชาดังกล่าว

/๓. สาระสำคัญ...

๓. สาระสำคัญและข้อเท็จจริง

๓.๑ ความเป็นมา

๓.๑.๑ คณะรัฐมนตรีมีมติเมื่อวันที่ ๑๔ กรกฎาคม ๒๕๕๘ อนุมัติให้กระทรวงคมนาคม และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องจัดลำดับความจำเป็นเร่งด่วนในการดำเนินการโครงการพัฒนาจุดผ่านแดนถาวร ไทย - กัมพูชา อำเภออรัญประเทศ จังหวัดสระแก้ว โดยให้ดำเนินการพัฒนาที่บ้านหนองเอี่ยน - สติงบท เป็นลำดับแรก ต่อมา คณะรัฐมนตรีมีมติเมื่อวันที่ ๑๕ ธันวาคม ๒๕๕๘ รับทราบผลการประชุมระหว่างไทย - กัมพูชา เพื่อหารือแนวทางการพัฒนาจุดผ่านแดนถาวรบ้านหนองเอี่ยน - สติงบท และจุดผ่านแดนถาวรบ้านป่าไร่ - โอเนียง และเห็นชอบตามที่สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (ชื่อหน่วยงานในขณะนั้น) เสนอ โดยให้กระทรวงคมนาคมนำเสนอบันทึกความเข้าใจว่าด้วยความร่วมมือระหว่างรัฐบาลไทย - กัมพูชา ในการพัฒนา จุดผ่านแดน สะพานข้ามพรมแดน และถนนเชื่อมโยง ณ บ้านหนองเอี่ยน - สติงบท ต่อคณะรัฐมนตรี และเตรียมความพร้อมก่อสร้างสะพานข้ามลำน้ำพรมโหด

๓.๑.๒ คณะรัฐมนตรีมีมติเมื่อวันที่ ๑๕ ธันวาคม ๒๕๕๘ อนุมัติการลงนามบันทึก ความเข้าใจระหว่างรัฐบาลแห่งราชอาณาจักรไทยกับรัฐบาลแห่งราชอาณาจักรกัมพูชา ว่าด้วยการก่อสร้างสิ่งอำนวยความสะดวก สะพานข้ามพรมแดน และถนนเชื่อมโยง ณ จุดผ่านแดนบ้านหนองเอี่ยน - สติงบท และทั้งสองฝ่าย ได้ลงนามในบันทึกความเข้าใจดังกล่าว เมื่อวันที่ ๑๕ ธันวาคม ๒๕๕๘ ซึ่งรัฐบาลไทยจะดำเนินการก่อสร้างสะพาน ข้ามพรมแดนแห่งใหม่ที่บ้านหนองเอี่ยน ราชอาณาจักรไทย และสติงบท ราชอาณาจักรกัมพูชา และทั้งสองฝ่าย เห็นชอบที่จะจัดทำบันทึกความเข้าใจว่าด้วยการก่อสร้าง การบริหารจัดการ และการบำรุงรักษาสะพาน แยกต่างหากอีกฉบับหนึ่ง

๓.๑.๓ คณะรัฐมนตรีมีมติเมื่อวันที่ ๑ พฤศจิกายน ๒๕๕๙ อนุมัติการลงนาม ความตกลงระหว่างรัฐบาลแห่งราชอาณาจักรไทยกับรัฐบาลแห่งราชอาณาจักรกัมพูชา ว่าด้วยการก่อสร้าง สะพานข้ามพรมแดนแห่งใหม่ที่บ้านหนองเอี่ยน - สติงบท และทั้งสองฝ่ายได้ลงนามในความตกลงดังกล่าว เมื่อวันที่ ๑๖ ธันวาคม ๒๕๕๙ และต่อมา กรมทางหลวงและกองทัพบกได้ลงนามบันทึกข้อตกลงโครงการพัฒนา ทางหลวงเพื่อสนับสนุนเขตเศรษฐกิจพิเศษ สายอำเภออรัญประเทศ - ชายแดนไทย/กัมพูชา (หนองเอี่ยน - สติงบท) จังหวัดสระแก้ว เมื่อวันที่ ๒๗ ธันวาคม ๒๕๕๙ โดยมอบอำนาจให้กองทัพบกโดยกรมการทหารช่าง ดำเนินการ ก่อสร้างโครงการพัฒนาทางหลวงเพื่อสนับสนุนเขตเศรษฐกิจพิเศษ สายอำเภออรัญประเทศ - ชายแดน ไทย/กัมพูชา (หนองเอี่ยน - สติงบท) จังหวัดสระแก้ว

๓.๑.๔ การก่อสร้างสะพานดังกล่าวได้ดำเนินการแล้วเสร็จ และทั้งสองฝ่ายได้จัด พิธีฉลองความสำเร็จในการก่อสร้างสะพานมิตรภาพไทย-กัมพูชา (บ้านหนองเอี่ยน - สติงบท) เมื่อวันที่ ๒๒ เมษายน ๒๕๖๒ โดยนายกรัฐมนตรีของทั้งสองประเทศเป็นประธานร่วม

๓.๑.๕ กระทรวงคมนาคมได้มีคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการจัดทำร่างความตกลงว่าด้วย กรรมสิทธิ์ การใช้ การบริหาร และการบำรุงรักษาสะพานมิตรภาพไทย - กัมพูชา (บ้านหนองเอี่ยน - สติงบท) (ฝ่ายไทย) เมื่อวันที่ ๒๑ พฤษภาคม ๒๕๖๒ ประกอบด้วยผู้แทนจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ กระทรวงมหาดไทย กรมสนธิสัญญาและกฎหมาย กระทรวงการต่างประเทศ กรมศุลกากร สำนักงานตรวจคนเข้าเมือง และกองกำลังบูรพา

โดยคณะกรรมการฯ ของฝ่ายไทยและฝ่ายกัมพูชาได้ประชุมร่วมกันจำนวน ๕ ครั้ง ซึ่งในการประชุมคณะกรรมการจัดทำร่างความตกลงฯ ร่วมไทย - กัมพูชา ครั้งที่ ๕ เมื่อวันที่ ๒๐ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๘ ณ จังหวัดชลบุรี ทั้งสองฝ่ายได้หารือรายละเอียดของร่างความตกลงฯ จนได้ร่างสุดท้ายของความตกลงดังกล่าว

๓.๒ สารสำคัญของร่างความตกลงฯ

ร่างความตกลงระหว่างรัฐบาลแห่งราชอาณาจักรไทยกับรัฐบาลแห่งราชอาณาจักรกัมพูชาว่าด้วยการบริหาร การบำรุงรักษา และการใช้สะพานมิตรภาพไทย - กัมพูชา (บ้านหนองเอี่ยน - สติงบท) มีวัตถุประสงค์เพื่อสร้างความเข้าใจและกำหนดขอบเขตทางกฎหมายที่จำเป็นเกี่ยวกับการบริหาร การบำรุงรักษา และการใช้สะพาน โดยมีสาระสำคัญ ดังนี้

๓.๒.๑ การบริหารและบำรุงรักษาสะพาน

ทั้งสองฝ่ายจะรักษาสภาพสะพานให้อยู่ในสภาพดี โดยเขตความรับผิดชอบอยู่ที่จุดกึ่งกลางของสะพานหลัก โดยแต่ละฝ่ายจะรับผิดชอบในการบริหารและบำรุงรักษาสะพานฯ ที่อยู่ในเขตความรับผิดชอบของตน รวมถึงค่าใช้จ่ายที่เกี่ยวข้อง นอกจากนี้ ทั้งสองฝ่ายตกลงว่าจะไม่มีการจัดเก็บค่าธรรมเนียมผ่านสะพาน หากมีการพิจารณาจัดเก็บค่าธรรมเนียมดังกล่าวในอนาคต จะต้องมีการหารือปรึกษา และตกลงร่วมกันระหว่างสองฝ่าย

๓.๒.๒ คณะกรรมการบริหารร่วม

ทั้งสองฝ่ายตกลงจัดตั้งคณะกรรมการบริหารร่วม เพื่อร่วมมือและประสานงานกันในการบริหาร การบำรุงรักษาและการใช้สะพาน ให้เป็นไปตามระเบียบปฏิบัติและข้อกำหนดที่คณะกรรมการกำหนดไว้ รวมถึงตรวจสอบการบำรุงรักษาสะพาน วิเคราะห์และรายงานผลการตรวจสอบต่อหน่วยงานที่เกี่ยวข้องของตน

๓.๒.๓ การอำนวยความสะดวกในการผ่านแดน

ทั้งสองฝ่ายจะให้ความพยายามในการจัดทำมาตรการที่จำเป็นเพื่ออำนวยความสะดวกในการเข้าและ/หรือออกของยานพาหนะ บุคคล และสินค้า ที่ใช้สะพานแห่งนี้ ภายใต้กฎหมายและระเบียบที่บังคับใช้ของแต่ละฝ่าย

๓.๒.๔ การจัดการจราจร

การจราจรบนสะพานต้องขึ้นอยู่กับผังขวามือเท่านั้น โดยมีจุดเปลี่ยนทิศทางการจราจรตั้งอยู่ในฝั่งไทย

๓.๒.๕ เขตอำนาจรัฐทางคดีแพ่งและอาญา

แต่ละฝ่ายจะบังคับใช้เขตอำนาจรัฐทางคดีแพ่งและอาญาในพื้นที่ส่วนของสะพานที่อยู่ในเขตความรับผิดชอบของตน ภายใต้กฎหมายและระเบียบที่บังคับใช้ของแต่ละฝ่าย

๓.๒.๖ การคุ้มครองและป้องกันสะพาน

ทั้งสองฝ่ายจะคุ้มครองและป้องกันไม่ให้สะพานหรือส่วนใดส่วนหนึ่งของสะพานถูกทำลายหรือได้รับความเสียหาย

๓.๒.๗ การระงับใช้สะพาน

การระงับใช้สะพานจะต้องมีเหตุผลที่ชัดเจนและได้รับความเห็นชอบร่วมกันจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องของทั้งสองฝ่าย

๓.๒.๘ เส้นแบ่งเขตแดน

ความตกลงฉบับนี้จะไม่มีผลกระทบต่อนิติสิทธิ์ของไทยและกัมพูชาตามกฎหมายระหว่างประเทศที่เกี่ยวข้องกับเขตแดน
รายละเอียดร่างความตกลงฯ ปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๑

๔. ประโยชน์ที่จะได้รับ

๔.๑ สนับสนุนการเชื่อมโยงโครงข่ายคมนาคมขนส่งระหว่างไทยและกัมพูชา และส่งเสริมการค้าชายแดนและเศรษฐกิจระหว่างประเทศ

๔.๒ เป็นการกำหนดกฎเกณฑ์การบริหารและบำรุงรักษาสะพานอย่างชัดเจนเพื่อให้สะพานมีความปลอดภัยและยั่งยืน

๔.๓ เสริมสร้างความสัมพันธ์อันดีระหว่างไทยและกัมพูชา

๕. ค่าใช้จ่ายและแหล่งที่มา หรือการสูญเสียรายได้
ไม่มี

๖. ความเห็นของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

๖.๑ ความเห็นของกระทรวงการต่างประเทศ

๖.๑.๑ ประเด็นด้านสารัตถะและถ้อยคำ

๖.๑.๑.๑ ไม่ขัดข้องต่อสารัตถะและถ้อยคำของร่างความตกลงฯ หากกระทรวงคมนาคมในฐานะส่วนราชการเจ้าของเรื่อง และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง พิจารณาแล้วเห็นว่ามีความเหมาะสม สอดคล้องกับนโยบายและผลประโยชน์ของไทย สามารถปฏิบัติได้ภายใต้อำนาจหน้าที่ตามกฎหมาย ระเบียบ และข้อบังคับที่มีอยู่ในปัจจุบัน รวมทั้งได้จัดสรรงบประมาณเพื่อการนี้ไว้แล้ว

๖.๑.๑.๒ หากในอนาคต ทั้งสองฝ่ายประสงค์จะจัดทำข้อตกลงเพิ่มเติมเกี่ยวกับการจัดเก็บค่าผ่านสะพานตามนัยข้อ ๓ วรรคสี่ ของร่างความตกลงฯ ก็ควรพิจารณาส่งร่างเอกสารดังกล่าวให้กรมสนธิสัญญาและกฎหมาย กระทรวงการต่างประเทศ พิจารณาต่อไปด้วย

๖.๑.๒ ประเด็นมาตรา ๑๗๘ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. ๒๕๖๐

ร่างความตกลงฯ เป็นสนธิสัญญาตามกฎหมายระหว่างประเทศ และเป็นหนังสือสัญญาตามมาตรา ๑๗๘ ของรัฐธรรมนูญฯ ที่จะต้องได้รับความเห็นชอบของคณะรัฐมนตรีก่อนการลงนามและการดำเนินการให้มีผลผูกพัน แต่ไม่เป็นหนังสือสัญญาตามมาตรา ๑๗๘ วรรคสองของรัฐธรรมนูญฯ ที่จะต้องได้รับความเห็นชอบของรัฐสภา

รายละเอียดร่างความตกลงฯ ปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๒

๖.๒ ความเห็นของกระทรวงคมนาคม

กระทรวงคมนาคมพิจารณาแล้วเห็นว่า การจัดทำร่างความตกลงว่าด้วยการบริหาร การบำรุงรักษา และการใช้สะพานมิตรภาพไทย - กัมพูชา (บ้านหนองเอี่ยน - สติงบต) เป็นการดำเนินการ เพื่อให้ทั้งสองประเทศถือปฏิบัติในการดำเนินการบริหารและบำรุงรักษาสะพานให้อยู่ในสภาพดี มีประสิทธิภาพสูงสุด ต่อการคมนาคมขนส่งระหว่างประเทศ และเอื้ออำนวยประโยชน์ซึ่งกันและกัน

๗. ข้อกฎหมายและมติคณะรัฐมนตรีที่เกี่ยวข้อง
ไม่มี

๘. ข้อเสนอของกระทรวงคมนาคม

กระทรวงคมนาคมขอเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณา ดังนี้

๘.๑ อนุมัติการจัดทำและลงนามร่างความตกลงระหว่างรัฐบาลแห่งราชอาณาจักรไทยกับ รัฐบาลแห่งราชอาณาจักรกัมพูชา ว่าด้วยการบริหาร การบำรุงรักษา และการใช้สะพานมิตรภาพไทย - กัมพูชา (บ้านหนองเอี่ยน - สติงบต)

๘.๒ อนุมัติให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคม หรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย เป็นผู้ลงนาม ฝ่ายไทย และมีอำนาจแต่งตั้งคณะกรรมการบริหาร (ฝ่ายไทย) ตามนัยข้อ ๔ ของร่างความตกลงฯ

๘.๓ อนุมัติให้กระทรวงการต่างประเทศ จัดทำหนังสือมอบอำนาจเต็ม (Full Powers) ให้แก่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคม หรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณานำเสนอคณะรัฐมนตรีต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายสุริยะ จึงรุ่งเรืองกิจ)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคม

สำนักงานปลัดกระทรวง

กองการต่างประเทศ

โทร. ๐ ๒๒๘๓ ๓๐๗๕ (ดลยา), ๐ ๒๓๕๔ ๖๗๐๗ (บุญวีร์ ทล. เจ้าของเรื่อง)

โทรสาร ๐ ๒๒๘๑ ๔๘๒๙

ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ dollaya.p@mot.go.th